

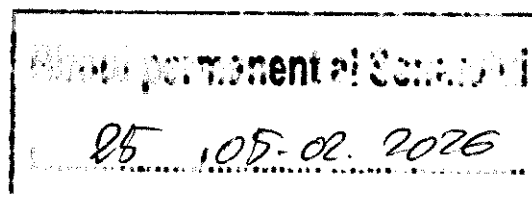

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 3/19052/2025 din data de 3.02.2026.

Domnului Mario-Ovidiu Oprea,
Secretar general al Senatului României

Stimate domnule secretar general,

L25/2026

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. XXXV 6957 din data de 15 decembrie 2025, prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii *Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă – Republicată (b657/08.12.2025)* în vederea avizării, vă comunicăm că aceasta a fost analizată în ședința din data de 27 ianuarie 2026 a Comisiei nr. 1 – reunită "Legislație și cooperare interinstituțională".

Comisia a reținut că propunerea legislativă nu privește activitatea autorității judecătorești, în sensul atribuit acestei sintagme în jurisprudența Curții Constituționale (Decizia nr. 901 din 17 iunie 2009 și Decizia nr. 3 din 15 ianuarie 2014), astfel că nu se încadrează în categoria actelor normative care sunt supuse avizării Consiliului Superior al Magistraturii conform art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Referitor la exprimarea unui punct de vedere, potrivit celor reținute de comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii, în Monitorul Oficial nr. 500 din 20 mai 2022 a fost publicată Legea nr. 140/2022 privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative.

Legea nr. 140/2022 a fost adoptată în vederea transpunerii Deciziei nr. 601/2020 a Curții Constituționale, urmărindu-se crearea unor instrumente juridice de sprijin și ocrotire adecvate pentru persoanele fizice cu dizabilități intelectuale și psihosociale, care să asigure respectarea demnității, a drepturilor și libertăților, dar și a voinței, nevoilor și preferințelor acestora, precum și salvagardarea autonomiei lor.

În conformitate cu art. 24 din Legea nr. 140/2022 privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative, „În vederea monitorizării punerii în aplicare a prezentei legi, Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități și Consiliul Superior al Magistraturii vor întocmi, la împlinirea unui termen de 3 ani de la intrarea sa în vigoare, rapoarte cuprinzând

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

evaluarea impactului acesteia, precum și, dacă este cazul, propuneri de îmbunătățire a legislației în materie.”

În acest context, prin Hotărârea nr. 148 din 13 noiembrie 2025, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat *Raportul privind evaluarea impactului Legii nr. 140/2022 privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative* (denumit în continuare *raport*).

Raportul a fost comunicat Ministerului Justiției, Ministerului Sănătății și Ministerului Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale, pentru a fi avut în vedere în contextul în care s-a conturat necesitatea unor intervenții pentru modificarea actelor normative care reglementează măsurile de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale, precum și Institutului Național al Magistraturii pentru a fi avut în vedere în cadrul activităților de formare a magistraților.

Atât dificultățile legate de suportarea costurilor evaluărilor medicale și psihologice, cât și cele privind imposibilitatea de deplasare/refuz de prezentare a persoanei ocrotite la sediul instanței în scopul ascultării în camera de consiliu au fost semnalate de către Consiliul Superior al Magistraturii în cuprinsul raportului privind evaluarea impactului Legii nr. 140/2022.

În ceea ce privește problema *costurilor* acestor evaluări, în raport este relevat faptul că din informațiile puse la dispoziție de către parchetele de pe lângă judecătorii, problematica duratei procedurii este generată, pe lângă lipsa unor repere clare privind specialiștii care pot efectua evaluarea medicală și evaluarea psihologică, și de suportarea *costurilor* acestor evaluări.

Ordinul comun al ministrului sănătății nr. 3.423/11.11.2022 și al ministrului muncii și solidarității sociale nr. 2.128/16.11.2022 privind aprobarea metodologiei și a raportului de evaluare medicală și psihologică a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale în contextul dispunerii, prelungirii, înlocuirii sau ridicării măsurii de ocrotire, modificat și completat prin Ordinul comun al ministrului sănătății nr. 2.692/17.08.2023 și al ministrului muncii și solidarității sociale nr. 1.889/24.08.2023 (denumit în continuare Ordinul comun al ministrului sănătății și al ministrului muncii și solidarității sociale) prevede că evaluările medicale și psihologice ale persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale se pot face atât în sistemul public cât și în cel privat, precum și faptul că furnizorii de servicii medicale aflați în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate *nu* încasează sume pentru documentele medicale necesare evaluării și reevaluării psihologice în contextul dispunerii, prelungirii, înlocuirii sau ridicării măsurii de ocrotire, eliberate în urma serviciilor acordate.

Potrivit celor semnalate Consiliului Superior al Magistraturii de către Consiliul Superior de Medicină Legală și Colegiul Medicilor din România, evaluările medicale/psihologice se impun a fi realizate din nou de comisiile de expertiză medico-legală psihiatrică, ținând cont de următoarele

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

argumente: lipsa unor criterii clare pentru desemnarea, organizarea și controlul evaluatorilor individuali; deficitul de specialiști în psihiatrie și psihologie; asigurarea garanțiilor procedurale de către rețeaua medico-legală; standardizarea limbajului și a metodologiei de lucru; trasabilitate, arhivare și conservarea probelor; accesibilitate (din perspectiva costurilor).

În ceea ce privește problema *costurilor* evaluărilor, potrivit celor evidențiate de Consiliul Superior de Medicină Legală și Colegiul Medicilor din România, deși prin Ordinul comun al ministrului sănătății și al ministrului muncii și solidarității sociale s-a stabilit că furnizorii de servicii medicale aflați în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate nu încasează sume pentru documentele medicale necesare evaluării și reevaluării medicale și psihologice în contextul dispunerii, prelungirii, înlocuirii sau ridicării măsurii de ocrotire, din prevederile din contractele unităților sanitare cu casele de asigurări de sănătate rezultă că această prestație nu se regăsește în lista serviciilor contractate și prin urmare, nu poate fi decontată. Astfel, psihiatrii și psihologii din aceste instituții sanitare ar presta o activitate neremunerată.

Referitor la ascultarea persoanei a cărei punere sub ocrotire este cerută, în cuprinsul raportului s-a reținut că de cele mai multe ori, prezentarea personală a intimaților la sediul instanței în scopul ascultării în camera de consiliu este imposibilă, din cauza afecțiunilor medicale grave de care suferă aceștia, iar această imposibilitate obiectivă este probată de către rude, înscrisuri medicale și ancheta socială efectuată în cauză.

Astfel, în majoritatea cazurilor, documentația medicală, opiniile specialiștilor (medic, psiholog, asistent social) și declarațiile rudelor pot furniza instanței toate informațiile necesare unei juste soluționări a cauzei, fără a fi nevoie de ascultarea intimaților, mai ales că, deseori, persoana pentru care se solicită luarea unei măsuri de protecție suferă de tulburări psihice sau afecțiuni neurologice grave, care îi anulează capacitatea de a percepe în mod corect realitatea sau de a comunica coerent. În mod evident, o persoană diagnosticată cu demență în stadiu avansat nu poate exprima o opinie clară, iar încercarea de a o implica în procedură poate duce la confuzie, anxietate sau suferință, agravând starea acesteia.

Ascultarea acestor persoane prin videoconferință, deși practică uneori, nu este reglementată de lege în prezent, având în vedere că dispozițiile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 220/2022 privind valorificarea adaptată a unor măsuri dovedite benefice pentru instituțiile din domeniul justiției instituite pe perioada stării de alertă declarate în vederea prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19, care permiteau desfășurarea ședinței de judecată prin videoconferință, nu mai sunt în vigoare în prezent.

Analiza impactului aplicării noilor prevederi vizând măsurile de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale a evidențiat însă *multiple* dificultăți și disfuncționalități, apreciindu-se necesară, printre altele, revizuirea cadrului legal vizând evaluările medicale și psihologice.

Astfel, potrivit raportului, în esență, dificultățile în aplicarea Legii nr. 140/2022 vizează următoarele aspecte:

- identificarea/contactarea persoanei cu privire la care se instituie măsura de protecție și/sau a persoanei ocrotitorului, respectiv comunicarea cu aceste persoane;
- identificarea unei persoane potrivite pentru a fi desemnată în calitate de tutore sau curator;
- lipsa de claritate și previzibilitate a legii cu privire la perioada pentru care poate fi dispusă măsura tutelei speciale în cazul afecțiunilor ireversibile, cu caracter permanent;
- imposibilitatea de deplasare/refuz de prezentare a persoanei ocrotite; comunicare interinstituțională deficitară;
- consolidarea formării continue a magistraților;
- efectuarea evaluărilor medicale și psihologice, atât din perspectiva costurilor acestor evaluări, cât și a identificării specialiștilor care efectuează evaluarea medicală și cea psihologică.

Pe aceste premise, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că soluțiile cuprinse în prezenta propunere legislativă sunt, cel puțin aparent, de natură a atenua doar o mică parte din disfuncționalitățile semnalate în legătură cu noul sistem de ocrotire a persoanelor cu dizabilități intelectuale și psihosociale.

Or, promovarea demersurilor normative pentru modificarea și completarea legislației în acest domeniu ar trebui să presupună o abordare exhaustivă, integrată și corelată, care să țină seama de toate insuficiențele legislative constatate în legătură cu aplicarea dispozițiilor legale vizând măsurile de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale, iar nu una fragmentată, astfel încât să poată crea toate premisele pentru asigurarea unui cadru normativ complet și predictibil pentru destinatarii săi.

Promovarea unei inițiative legislative care vizează doar anumite deficiențe, fără corelarea lor sistemică cu ansamblul problemelor identificate, este de natură a genera instabilitate legislativă, precum și un risc crescut de inaplicabilitate practică.

Spre exemplu, problema costurilor nu ar putea fi remediată prin simpla adoptare a soluției normative propuse, ci ar trebui identificate soluții corelate, astfel încât furnizorii de servicii medicale aflați în relație contractuală cu casele de asigurări de sănătate și care nu încasează sume pentru documentele medicale necesare evaluării și reevaluării medicale și psihologice în contextul dispunerii, prelungirii, înlocuirii sau ridicării măsurii de ocrotire, să aibă posibilitatea decontării prestațiilor medicale.

Prin urmare, promovarea unei inițiative legislative care nu ține cont de toate disfuncționalitățile semnalate în legătură cu aplicarea dispozițiilor legale vizând măsurile de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale nu ar putea aduce vreun beneficiu real pentru calitatea cadrului normativ în domeniu.

Dimpotrivă, o astfel de abordare crește riscul adoptării unor reglementări necorelate sau chiar contradictorii, fapt care ar afecta grav derularea relațiilor sociale vizate de acestea.

În același timp, orice demers de modificare a Codului de procedură civilă trebuie să fie precedat de o analiză consistentă, care să identifice toate sau cât mai multe dintre aspectele care reclamă modificări sau completări și să creeze premisele pentru un viitor cadru normativ coerent, corelat și, în același timp, stabil.

Or, este evident faptul că propunerea legislativă transmisă spre avizare nu răspunde acestor exigențe.

Cu deosebită considerație,

Judecător Andreea Simona Uzlău
Secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii

